

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 18. szám.

Kedd, január 22.

Városi közgyűlés.

— január 22.

Élénk és mozgalmas közgyűlése volt tegnap délután Nagybecskerek város képviselőtestületének. A városatyák nagy számmal gyűltek össze, ami annál is inkább örvendetes, mert az érdeklődést nem választási dolgok keltették, hanem a város ügyei.

A közgyűlésről következő részletes tudósításunk ad képet:

Elnök: dr. Perisics Zoltán polgármester.
Jegyző: Strosz Béla városi főjegyző.

Dr. Perisics Zoltán polgármester üdvözlö a nagyszámú megjelent képviselőtestületi tagokat és a közgyűlést megnyitja.

Napirend előtt.

Napirend előtt Puts Frigyes interpellációt intéz a polgármesterhez a városnak a nagybecskerek—eleméri műtra vonatkozó fizetése tárgyában.

A polgármester részletesen ismerteti az ügyet. A közúti törvény életbeléptetése után Nagybecskerek és Elemér között közút létesült, amelynek fentartási költségeihez Nagybecskerek 80%-kal, Elemér község pedig 20%-kal járult hozzá. A 90-es évek elején azután a közúti bizottság, a melynek elnöke a mindenkori központi főszolgabíró, elhatározta, hogy ezt az utat műtűttá fogja kiépíteni, a mi a városra 22 000 korona költséget jelentett volna. Az akkori képviselőtestület nem járult hozzá a határozathoz, ezt a közúti bizottság megfélebbzte s időközben minden további nélkül hozzáfogott a műtűt kiépítéséhez. A felelősség egészen a kereskedelmi miniszteriumig jutott el, ez azonban nem tartotta magát illetékesnek a kérdés elbírálására s csak azt kutatta, vajon az út építése körül helyesen járnak-e el. Az út ki is épült, évek teltek el és senki sem jelentkezett a költségek megtérítéséért. Most azután váratlanul felszólította a tanácsot a központi főszolgabíró, hogy a városra eső költségeket, a 22.000 koronát, egyenlítsse ki. A polgármester kéri a közgyűlést, hogy tiltakozásának kifejezése mellett utasítsa a városi ügyészt, hogy ez ügyben tegye meg a szükséges lépéseket. A közgyűlés a polgármester választását tudomásul vette.

Hadzsics Lázár-utca.

Ezután áttérnek a napirendre és pedig sürgősségi indítvány folytán először Mencez Lipót kérvényére a Kórházi-utcának Hadzsics Lázár-utca-ra való átváltoztatása tárgyában. Az új utca elnevezését a közgyűlés egyhangulag magáévá tette.

A vasúti tarifarendezés.

Oldal Antal szintén indítványt terjeszt a közgyűlés elé. Ismételt figyelemzteti a képviselőtestületi tagokat arra a veszedelmes hanyatlásra, amely városi közéletünk terén mutatkozik. A számos orvoslandó baj közül most csak a vasúti tarifarendezést említi, amely a legutóbbi alkalommal olyan kedvezőtlenül, sőt természetellenesen lett Nagybecskerekre nézve megállapítva, hogy ezzel valóságos válságba sodorta buzaforgalmunkat. A kereskedelmi miniszteriumban most újabb tarifa-tervezet készül. Hasonló sérelmek megállítására a Lloyd-társulat még idejekorán felterjesztést intézett a miniszterhez, kérve tőle a város eminens érdekeinek figyelembe vételét. Hasonló indítvány megtételére kéri most a városi képviselőtestületet is.

A közgyűlés egyhangulag utasítja a városi tanácsot, hogy hason szellemű kérelmet intézzen a kereskedelmi miniszterhez.

Következik a tárgysorozat.

Kisebb ügyek.

A törvényhatósági bizottság határozata a mélykutak tárgyában. — Tudomásul vették.

Ugyanannak Mattanovich Béla fizetés rendezése tárgyában. — Tudomásul vették.

Ugyanannak a kórházi költségek leírása tárgyában. — Tudomásul vették.

Ugyanannak özv. Kulifayné kegydíja tárgyában. — Tudomásul vették.

Ugyanannak az Engél-féle internátus fahelyisége tárgyában. — Tudomásul vették.

Alispáni határozat a virilisták névjegyzéke tárgyában. Ezzel kapcsolatban a bizottságok tag-

jainak pótlása választás után. — A virilista névjegyzéket az alispáni határozat szerint kiigazították. A pénzügyi bizottságba Mayer Aurél 74 szavazattal, az állandó választmányba pedig Turinszky Tóst 77 és Steyer Istvánt 76 szavazattal választották be.

A földmives és gazdasági iskola.

Polgármester előterjesztése egy földmives és gazdasági szakiskola létesítése tárgyában. — A polgármester indítványát felolvasottnak tekintik, amennyiben ez a helyi lapokban egész terjedelmében megjelent s azt egyhangulag elfogadják.

Ezzel kapcsolatban a polgármester még egy másik indítványt is nyújt be. Az ország egyes nagyobb megyeiben u. n. állategészségügyi felügyelőségek vannak felállítva. Nagybecskerek tekintetben a temesvári felügyelőséghez tartozik. Köztudomású, hogy egy ily hivatal létesítése mennyire előnyös egy városra nézve. Ezért indítványozza, hogy kérvényileg keressék meg az országgyűlést, valamint a földmívelésügyi minisztert, hogy Torontálvármegyére Nagybecskerek székhellyel külön szervezzen egy állategészségügyi felügyelőséget. A közgyűlést ezt az indítványt is egyhangulag magáévá tette és felkérte Várady Imre dr.-t, a város országgyűlési képviselőjét, hogy e kérvényeket illetékes helyen támogassa.

Dr. Várady Imre örömmel ad kifejezést a felett, hogy végre közügyek támogatásáért is fordulnak hozzá, nem pedig csak — mint eddig — magánügyek miatt. Oldal felszólalásából és egyéb körülményekből is úgy veszi észre, hogy közállapotaink javításának szükségessége most már átment a köztudatba. Örömmel konstataja ezt a jelenséget is s biztosítja a közgyűlést, hogy ő a maga részéről mindent el fog követni, hogy a város gazdasági helyzetét előmozdítsa. A sikerre csak akkor lehet kilátás, ha mozgalmaink életképességét komoly adatokkal tudjuk bizonyítani s ha a város, a közös cél érdekében a béke idejét felhasználva együttesen és közösen működünk. Habár érzi, hogy a közel-múltban ő volt az ellentétek fűközpontja, kéri a képviselőtestületet, hogy a politikai haragot és harcot szüntesse be és működjön egy táborban a város érdekeiért.

Mencez Lipót csak azt az észrevételt kívánja Várady beszédére tenni, hogy haragra nem lévén ok, békülni sem kell. A múlt politikai természetű harcait már elfelejtettük s most semmi sem állja útját a közös munkának.

Sándor Mihály dr. nem földmives szakiskolát, hanem gazdasági akadémiát kér a város részére, mivel ezek számát tudomása szerint a közel jövőben szaporítani fogják.

Dr. Várady Imre ismételt felszólalásában a polgármester indítványát találja célszerűbbnek és a mi szociális viszonyainknak megfelelőbbnek.

A városi tanács javaslata a városok országos mozgalmában való részvétel tárgyában. — A közgyűlés itt elhatározta, hogy a mozgalmához csatlakozik s a parlamenti párthoz való csatlakozásra felhívta Várady Imre képviselőt is.

A Toldy Ferenc-utca rendezése.

A városi tanács javaslata a Toldy Ferenc-utca és vidékének vízmentesítése tárgyában. — A tanács és az állandó választmány a Toldy Ferenc-utca mélyen fekvő helyeinek vízmentesítésére 3 zsilip létesítését ajánlja 3000 korona költséggel.

Szala József hiábavaló költsékezésnek tekinti ezt. Mindennap arra jár s tapasztalta, hogy ott sohasem foreg fenn nagyobb veszély.

Strosz Béla főjegyző szintén nem tartja célszerűnek a zsilipek létesítését. Tanulmányozta ezt a kérdést. A mióta a Temes-bégyölgyi vízszabályozó társaság magas gátakat emelt, a veszély ugys csökkent. A zsilipek csak nagyobb vízállás esetére készülnek s ez nagyon ritkán, majdnem sohasem fordul elő.

Jacoby Gábor városi mérnök is elismeri, hogy a zsilipek nem sok változást idéznek elő, normális vízállás mellett a mélyebben fekvő helyek biztosítva vannak. A javaslat csak azért készült, mert a vízjogi törvény egyenesen köteletségévé teszi a városnak a veszélyeztetett helyekről gondoskodni.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatát nem fogadja el s így a szabályozás elmarad. Ugyanannak az iparos- és kereskedő tanácsiskolán felemelt tiszteletdíjak utalványozása. — A közgyűlés csak az esetre utalványozza ki a

felemelt tiszteletdíjakat, ha azokat a miniszterium — mint az eddigi tiszteletdíjakat — fedezi.

Ugyanannak a január havi pénzzükséglet fedezése tárgyában. — Tudomásul vették.

Ugyanannak a tödövsz elleni szabályrendelet tárgyában. — Egyhangulag elfogadják.

Az üzleti záróra.

A városi tanács előterjesztése a kereskedések zárórája tárgyában. — A kérdés tárgyalása körül először is elvi vita támadt. Dr. Grandjean József ebben a magánszemélyeket érdeklő ügyben a városi képviselőtestületet nem tartja illetékesnek.

Ezzel szemben dr. Várady Imre és dr. Billitz Béla a segédek és tanoncok foglalkoztatási idejét nem magánügynek, hanem igen fontos közegészségi és közjóléti kérdésnek tekinti. Ezután a polgármester még bejelenti, hogy a kereskedők beadványt adtak hozzá, amelyben a szabályrendelet elkészítésénél az ő véleményüket is vegyék tekintetbe. A közgyűlés erre ezt a pontot levette a napirendről s úgy a segédek, mint az üzlettulajdonosok meghallgatása után fogják újra tárgyalni.

Ugyanannak az anyakönyvi hivatalos óráinak rendezése tárgyában. — A hivatalos órákat reggel 8—12 és délután 3—5-ig állapították meg.

Ugyanaz bemutatja a borítal és fogyasztási adó kezelése tárgyában módosított szabályrendeletet. — A módosítást a közgyűlés elfogadja.

Ugyanannak a jövedéki üzletvezetőség 1906. évről szóló üzleti jelentése. — Tudomásul szolgál.

A városi jövedék.

A városi tanács javaslata a jövedéki alkalmazottak jutalma tárgyában. — A tanács és az állandó választmány javasolja, hogy a jövedéki alkalmazottaknak, tekintettel arra, hogy a legutóbbi általános városi tisztviselői fizetésrendezésben ők nem részesültek, fizetésük 10%-át adják meg jutalom címén, ami 2100 koronát tesz ki.

Dr. Billitz Béla örömmel veszi tudomásul a jövedékeknél az elmúlt évhez képest mutatkozó 24000 korona többletet. Ezt a jövedékek kezelése körül támadt malversációk megszűnésének tulajdonítja s ezért a polgármesternek, mint aki a visszaéléseket felfedezte s fáradságos munkával a helyzetet rendezte, köszönetet mond. (Nagy éljenzés.)

Dr. Perisics Zoltán köszönetet mond a bizalomért s biztosítja a képviselőtestületet, hogy a jövőben csak még fokozottabb bizalommal fogja a polgárság érdekeit védeni. Egyben bejelenti, hogy a jövedéki felügyelői állást, miután annak betöltői sohasem állottak hivatásuk magaslatán, beszüntették. Az ellenőrzést azóta Hausladen Mátyás városi főszámvevő gyakorolta s hivatalos óráin kívül lelkiismeretes munkájával töltötte be a felügyelő hatáskörét. Ajánlja ezért a képviselőtestületnek, hogy Hausladent 500 korona jutalomban részesítse.

Oldal Antal a jövedéki alkalmazottak munkáját méltányolva, azzal pótolja a polgármester indítványát, hogy a hivatalnokok fizetésének 20%-át adják jutalmul. (Általános helyeslés.)

Gligorievity János csatlakozik Oldal indítványához, de Hausladen 500 koronáját nem hajlandó megszavazni.

Két indítvány állván szemben egymással, a polgármester szavazásra bocsátja a kérdést, de időközben Gligorievity visszavonta indítványát s így a jutalmakat a polgármester, illetve Oldal javaslata szerint egyhangulag adták meg.

A többi ügyek.

A városi tanács javaslata a városi adóhivatalban alkalmazandó segédmunkások tárgyában. — A közgyűlés megbizta a tanácsot, hogy a közel jövőben felmerülő nagy munkaanyag elvégzésére ideiglenes minőségben 2 díjnyokot fogadjon fel 240 korona napidíjért.

Ugyanannak jelentése, melylyel bemutatja a Torontáli hajós egylettel kötött és lejárt szerződést. — Polgármester bejelenti, hogy a hajós egylettel időközben beadvány érkezett, amelyben arra kéri a közgyűlést, hogy még ne határozzon az ügyben, mivel az egyesület különböző közhasznú terveket fog bemutatni s ezek alapján fogja a szerződés megújítását kérni. A képviselőtestület a kérelemnek helyt adott azzal, hogy a

mennyiben az egylet proposíciói nem felelnek meg, a szerződést már felbontottnak tekintik.

Ugyanannak a Gasparovics-fele ház eladása tárgyában. — A vonatkozó szerződést egyhangulag elfogadták.

Ugyanannak a kiskoru Brankov Deszankának eladandó ház tárgyában. — A vonatkozó szerződést egyhangulag elfogadták.

Ugyanannak a Mayer Auréllal kötendő adásvételi szerződés tárgyában. — A jövő közgyűlésre halasztják.

Ugyanannak Rada Radu illetősége tárgyában. — Nem fogadják el.

Ugyanannak Fanka Mária illetősége tárgyában. — Nem fogadják el.

Ugyanannak Özvegy Österreicher Sándorné illetősége tárgyában. — Nem fogadják el.

Ugyanannak Tóth Rozália illetősége tárgyában. — Nem fogadják el.

Ugyanannak az iparostanonc-iskolai jegyző díjazása tárgyában. — Amennyiben a miniszter a segélyt megadja, a képviselőtestület ki fogja utalványozni.

Ugyanannak városi díjnokok kérvénye lakbér iránt. — Miután a lakbér elnevezés nagyobb mérvű szabályrendelet-módosítást igényelne, a közgyűlés elhatározta, hogy a város 11 díjnokának drágasági pótlék címén havi 10 koronát szavaz meg.

Hivatalos jelentés a december havi pénztárvizsgálatról. — Tudomásul vették.

Togni Péter cs. és kir. alezredes kérvénye a közs. kötelékébe való felvétele iránt. — Felvették.

A városi személfuvarosok kérvénye fizetésük javítása tárgyában. — A közgyűlés méltányolva a személfuvarosok nehéz helyzetét, fizetésüket az eddigi 110 koronáról 120 koronára emelte fel.

A filharmóniai egyesület kérvénye ingyen fűtés és világítás iránt. — Habár a közgyűlés elismeri az egyesület kulturális és művészi működését, a kedvezményeket nem adhatja meg, mert a város anyagi helyzete ezt meg nem engedi.

Dr. Hubert Zsigmond kéri a képviselőtestületet, ha ez nem lehetséges legalább szavazzon meg az egyesület részére 100 korona évi segélyt. A közgyűlés ezt az indítványt sem fogadta el.

Popovics Péci Szilárd aradáci-utcai házának felépítése alkalmával a megengedettnél nagyobb területen épített. A közgyűlés az ebből származó 320 korona követelését nem engedi át s megbizta az ügyészt a követelés behajtása iránt.

Az iparosinas-bizottság annak a kimondására kérte a képviselőtestületet, hogy csak négy elemi iskolát végeztesse a határozatra illetékesnek, a kérvényt nem fogadta el.

Ezzel a közgyűlés este 6 órakor véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapon délután 2 órától este 10 óráig.

Február 11. Közig. bizottsági ülés.

— Az új tanfelügyelő. Vértessy Gyula, Torontálvármegye új tanfelügyelője, mint értesülünk, február elején veszi át a tanfelügyelői hivatalt.

— A Demke színházának felavatása. Mint már jeleztük, február 3-án avatják föl a Demke színházat Szegeden. A felavatás programja a következő: Február hó 3-án délelőtt 10 órakor ünnepi mise a belvárosi plébánia-templomban, 11 órakor a D. M. K. E. hatalmas új nevelőintézetének és színházának átadása ünnepélyes aktus és egyházi szertartás kíséretében rendeltetésének. Az egyházak nevében Németh József püspök felszenteli és megáldja az intézményt, a többi vallásfelekezetek nevében pedig ismételt megáldják azt: Scholtz Gusztáv ág. ev. püspök, Dombay Lajos ev. ref. esperes és Löw Immanuel dr. főrabbi. Az egyházi szertartás után a főpapok és vendégek megszemlélik az új épületet. Délben 1 órakor ünnepi lakoma a Kass-vigadóban. Délután 5 órakor jótékony-célú tea-estély, melyet a hölgybizottság Kelemen Béláné elnöklele mellett tart.

— Tanító választás. Liska József tenyőpusztai tanító a nagyikindai ág. ev. iskolához f. hó 13-án tizenhat pályázó közül egyhangulag tanítónak megválasztott.

— Eljegyzés. Kaminszky István nagyszentmiklósi kir. járásbírói jegyző a napokban eljegyezte Szmoligovics Dénes kir. ítélőtáblai bíró leányát, Anda kisasszonyt Temesvárott.

— A délvideki hadgyakorlat. Félhivatalosan jelentik: Az ismételt felmerülő az a hír, hogy Magyarország délkeleti részén az idén nagy hadgyakorlatok lesznek, amelyeken részt vesznek a kassai, a budapesti és temesvári hadtestek, a legilletékesebb helyről nyert értesülésünk szerint teljesen téves. Mértékadó körökben semmit sem tudnak arról, hogy Magyarországon az idén egyáltalán tartanának nagy hadgyakorlatokat. A csapatok kiképzési fokának megfelelőleg az ezidei gyakorlatok csupán a hadosztályok keretében mozoghatnak.

— 18 fok hideg. Az éjszaka leple alatt olyan gyilkos hideg lopózott le ránk, amilyenre már jó ideje nem emlékezünk. A szobákban is dideregve ébredtek reggel az emberek, ami érthető volt, mert még reggel hat órakor is benn a városban 18 fokot mutatott a zérus alatt a jó öreg Celsius s dél felé is csak tíz fokig tudott fölszállani a higany.

A farkasordító hideg a Bégára is ráfeküdt az éjjel s reggel minden zajlás nélkül tükörsimára befagyott a Béga. Folyóvízen az ilyen sima jég-tükör nem mindennapi látvány s ez magában is elég bizonyítéka az éjszakai hideg keménységének. Reméljük azonban, hogy nem tart sokáig.

— A fagy áldozata. A dermesztő, kemény fagy már áldozatot szedett. Scheibert Gyula 45 éves temesvár-gyárvárosi részműves múlt éjjel a Rákási-úton ment hazafelé. Utközben szivszélhűdés érte és Scheibert összerogyott. Amire reggel a járókelők rábukkantak, már csaknem teljesen megfagyott. A mentők beszállították a kórházba, de amire odaértek, a szerencsétlen ember, anélkül, hogy egy pillanatra is magához tért volna, meghalt.

— Tragikus vadászat. Megrendítő szerencsétlenség színhelye volt: tegnap délután 4 óra tájban a Malence-utcai végsorban levő Hiller-féle tanya. A Hiller cég ispánja Muth Antal ez időben vadászatra készült a pusztára. Közben felszállt a kocsira, a kezében levő és 4-es sörétekkel töltött Winchester fegyvere véletlenül elsült s a sörétek az ispán mellébe és alsó testébe hatoltak. A szerencsétlen embert azonnal kivitték a helybeli József kórházba, de az orvosi tudomány már nem volt képes rajta segíteni s Muth ma hajnalban kínos szenvedés után meghalt. Muth halálát neje és 6 kiskoru gyermeke gyászolja.

— Az alkohol. Az alkohol vitte majdnem a halálba tegnapelőtt este Vakoja László temesvár-józsefvárosi 50 éves favágót. Vakoja tegnapelőtt meglehetősen ittas volt, amikor hazament. Felesége ezért szemrehányásokat tett neki, mire Vakoja eltávozott hazulról és egy barátjának lakására ment, ahol bánatában felakasztotta magát. Amikor barátja hazajött, rémülten vette észre, mi történt és nyomban mentőkért telefonált. A helyszínen termelt mentők beszállították a kórházba. Állapota életveszélyes.

— Gépészek vizsgálata. A gőzgépezézők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1907. évi február hó 9-én reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez, Temesvár (Józsefváros, Küttl-tér 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— Cigányfurfang. Jovanovits Dömötör váraljai-utcai pékmesterhez tegnap délután beállított Radu Mihály cigánylegény s különféle gyűrűket mutatott be a pékmesternek megvásárlásra. Közben elkérte Jovanovits aranygyűrűjét összehasonlításra s addig hasonlított, amíg a saját gyűrűből egy épen olyant talált s akkor azt adta vissza a péknek. Később, mikor a cigány már tul volt Ungon-Berken, Jovanovits észrevette, hogy aranygyűrűje helyett egy értéktelen rézgyűrűt hagyott nála a cigány. A csendőrség most keresi a cigányt, meg az igazi aranygyűrűt.

A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 37 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkór nál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménytel alkalmaztatott bedörzsölésként az influenza ellen is és üvegekben 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Január	23. A filharmóniai egyesület népies hangversenye a „Rózsa”-szállóban.
„	26. Polgári bál a kaszinóban.
Február	1. Kulturstély.
„	2. A kereskedelmi alkalmazottak szakegyesületének mulatsága a „Korona” szállóban.
„	2. Vasuti munkások jux-estélye.
„	9. A felsőkereskedelmi iskola hangverseny-estélye.

*. A kultur estély. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület február elseji kultur-estélyére a meghívókat már minden irányban szétküldötték. Az estély iránt olyan nagy az érdeklődés, amilyen még jóformán egyik estély iránt sem volt s a vármegye minden vidékéről már eddig is igen sok előjegyzés történt az estélyre. Az érdeklődés természetes is, hiszen olyan művészi élvezet, mint Kenedi Géza, Ábrányiné Wein Margit és Ábrányi Emil előadása, nem mindennap kínálkozik. Az estélyre s az ezt követő bálra különben buzgón folyik a készülődés s előre mondhatni, hogy február elseje fényes estélye lesz a nagybecskereki közönségnek.

Az estély nagy rendező-bizottsága január 28-án hétfőn délután öt órakor a vármegyeház alispáni kistermében ülést tart, amelyen a bálra vonatkozó végleges intézkedéseket beszélék meg. A rendezőség tagjai az ülésre ez uton hivatalosok.

Itt említjük meg, hogy az estélyre szóló meghívóba sajtóhiba csuszolt be. A bál védőasszonyai sorában helyet foglaló Krumenacker Istvánné máv. forgalmi főnök neje-nek a neve ugyanis tévedésből Ferencnének szedtetett, amit most ez uton igazít helyre a rendezőség.

*. Elhalasztott táncestély. Időközben felmerült nehézségek folytán az izraelita nőegylet által f. év február hó 9-ére tervezett táncestély határozatlan napra elodáztatott.

Színház és Irodalom.

A délvideki színi kerületből.

Lugos, január 21.

A délvideki színi kerület választmányja tegnap délután a vármegyeháza alispáni termében Botka Béla torontálmegyei főispán elnöklésével ülést tartott, melyen jelen voltak:

Lugosról: Issekutz Aurél alispán és dr. Marsovszky Árpád polgármester.

Nagybecskerekéről: Botka Béla főispán, dr. Brájjer Lajos szerkesztő, dr. Pollak Győző ügyvéd, Zomborból: dr. Grünér Samu ügyvéd.

Nagyikinda irásban küldte meg véleményét, kijelentve, hogy amennyiben a szintársulat nem felel meg a város igényeinek, amiről a bizottság virágvasárnap után Nagybecskereken kíván meggyőződést szerezni, anyagi támogatásban nem részesíti s a szingyámolító-egylet segélyét ki nem szolgáltatja.

Verec városa szintén irásban tudatja, hogy a Polgár-féle társulattal meg van elégedve, azonban a magyar színművek intenzívebb művelését követeli.

A megjelentek ezután beható tanácskozást folytattak Polgár Károly eddigi működéséről. Polgár kéri, hogy neki a délvideki kerületet pályázat mellőzésével újabb 3 esztendőre kiadják. Ezzel szemben a választmány valamennyi szavazattal egy ellenében (Zombor képviselője) a pályázat kiírását mondta ki. A pályázat felett egy Nagybecskereken tartandó ülésen fog a választmány dönteni.

Issekutz Aurél, ki a kerület ügyeit 6 éven át a legnagyobb buzgósággal és odaadással vezette, tekintve azt, hogy elöknök a torontálmegyei főispánt választották meg s így a dolog természete azt kívánja, hogy az ügyvezető elnök is Nagybecskereken lakjék, ezen tisztségéről lemond. Indítványozza, hogy ügyvezető elnöknek dr. Brájjer Lajost választják meg. A választmány ily értelemben határoz, egyben Issekutznak a délvideki színi kerület körül kifejtett eredményes munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

A kerület beosztása felett szintén a májusi gyűlésen fog a választmány dönteni. Ezúttal csak kimondja, hogy Resicát, mely 14 napra kívánja a társulattal befogadni, erre az időre napi 300 korona bevételt biztosít az igazgatónak, a

kerületbe felveszi. A társulat június 15—30-ig fog Resicán játszani.

Végül megállapították a pályázati feltételeket s ezzel az ülés, miután Botka Béla elnök a hozott határozatokat összegezte s a megjelenteknek fáradságukért meleg szavakban köszönetet mondott, véget ért.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Garázda utasok. A karlovai vasútállomáson múlt évi július 29-én nagy tömeg utas várt a Szeged felől érkező vonatra. Az utasok között voltak arató munkások, kubikusok, lakodalmas nép, akik zajongva tolongtak a pályaudvaron. Sok gyerek is hancurozott a sinek között és ezeket Teregován György vasuti máházó elkergette a pererről. Emiatt Guczul Péra, Popov Omer, Szuboticski Milutin és Iszakov Sztéva nekimentek Teregovánnak, szidalmazták s Guczul arcul is ütötte. A lármára kijött Szelestyei Károly állomásfőnök is, de a garázda legények őt is megtámadták, sőt agyonlövélssel is fenyegették. A nagybecskereki kir. törvényszék ma Makó József elnöklété alatt hatóság elleni erőszak vétsége címén a garázda legények közül Guczul és Iszakovot 8—8 hónapi, Popovot és Szuboticskit pedig 6—6 hónapi börtönrre ítélte el. A vadlottak felebbezést jelentettek be.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, január 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtt Justh Gyula elnöklésével tartott ülésén egészen letárgyalta az igazságügyi tárca költségvetését és megkezdte a honvédelmi tárca vitáját.

Az igazságügyi tárca általános vitájánál ma elsőnek Nagy Emil szólal föl s a kereskedelmi jog rendezését sürgeti.

Jankovics Marcel az ügyvédi szervezet reformjáról és a sajtóügy rendezéséről szól, különösen a magánbecsület megvédelmézésére.

Meskó László a jövedéki eljárásról beszél.

Pescha Miklós a bírák érdekében, Schuler Rezső pedig a szegénysorsuak jogvédelme érdekében beszél.

Ezután több szónok feljegyezve nem lévén, az elnök a vitát berekeszti s a Ház a költségvetést általánosságban elfogadja.

Következett volna a részletes tárgyalás, de miután senki sem jelentkezett szólásra, a tételket vita nélkül elfogadják s a költségvetést részleteiben is megszavazzák.

Most megkezdte a Ház a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalását.

A tárca költségvetését Semsey László előadó ismerteti részletesen és elfogadásra ajánlja.

Utána Somsich gróf szólal föl, majd Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter emelkedik szólásra.

Az ülés folyik.

Miniszterek a királynál.

Budapest, január 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint, a király holnap külön kihallgatáson fogadja Zichy Aladár gróf személye körüli minisztert és Aehrenthal báró közös külügy-minisztert.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, január 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az országgyűlési függetlenségi párt tegnap este Kossuth Ferenc elnöklésével értekezletet tartott.

Az értekezlet igen izgalmas lefolyású volt, amelyet Lengyel Zoltán ügye idézett elő. Lengyel Zoltán tudvalevőleg már régóta meghasonlásba jutott a párttal s helyzete most, hogy Ugron Gábort, a párt alelnökét legutóbb hevesen megtámadta, annyira kiélesedett, hogy a pártban szóvá tették Lengyel Zoltán kirekesztését.

A tegnapi pártértekezleten került a dolog nyilvánosan szóba s a párt élénk

vita után Lengyel Zoltánt kirekesztette.

Szóba került emellett az értekezleten Polónyi Géza igazságügyminiszter ügye is, amely növekedett azzal, hogy Lengyel Zoltán a „Nap” című lapban magáévá tette Halmos vádjait, azonkívül megtoldotta újabb váddal is. Az újabb vád szerint Polónyi Géza előzőleg fölkinálkozott Bécsnek s ezt a vádját Lengyel Polónyinak Schönberger bárónéhoz intézett levelével támogatta, amely levelben Polónyi a bárónó közbenjárását kérte ez irányban. Ez a levél a „Nap”-ban litografált másolatban is megjelent.

Polónyi Géza erre vonatkozólag kijelentette, hogy ő ezt a levelet Apponyi és Andrássy tudtával írta. A Halmos-féle vádakra pedig iratokat és okmányokat mutatott be, amelyekkel Halmos vádjainak alaptalanságát igazolta.

A párt erre a bemutatott iratok és okmányok alapján kimondotta, hogy Polónyi Gézát teljesen rehabilitálnak tekintik.

Válsághírek.

Budapest, január 22. (A „Torontál” eredeti táv.) Polónyi Géza ügyéből folyólag tegnap este óta a kormányválság hírei szállongtak folytonosan. Különösen Polónyinak a Schönberger bárónéhoz intézett levelé dolgában tett nyilatkozatai miatt keltek szárnyra a válsághírek. Hol az halatszott, hogy Polónyi lemond, hol meg, hogy Andrássy mond le, hol pedig mindkettőjük lemondásáról szölk. Végül dél felé Wekerle Sándor miniszterelnök egy újságíróknak kijelentette, hogy most miniszterválságról szó sem lehet és Polónyi igazságügyminiszter is alaptalanak mondotta ki a lemondásáról szóló híreket.

Ma délután különben felhivatalos közlemény jelent meg, amely azt konstatálja, hogy Polónyi Gézának a Schönberger-féle levelé dolgában tett tegnapi kijelentéseit rosszul értelmezték, mert Polónyi nem azt mondta, hogy Apponyi és Andrássy tudott erről a levélről, hanem, hogy ő a levelet közölte a vezérőlbizottság tagjaival.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1907.)	14.96 — —
Buza (okt. 1907.)	15.60 — —
Rozs (áprilisra 1907.)	13.58 — —
Zab (áprilisra 1907.)	14.80 — —
Tengeri (májusra 1907.)	10.26 — —

A közönséges csukamájolaj

oly undorító szagu és izu, oly nehezen emészthető, hogy a gyermekek és érzékeny betegek részére sokszor szóba sem hozható, de az az óriási táp- és gyógyerő, melyet a csukamájolaj bebizonyult tartalmaz, ma már mindenkinek hozzáférhető, mert a Scott-féle Emulsio formájában a csukamájolaj teljesen meg van szabadítva undorító tulajdonságaitól. A Scott-féle Emulsio feltétlenül jó izu, könnyen emészthető és háromszor oly hatásos, mint a közönséges csukamájolaj. A Scott-féle Emulsio sohasem okozza a legcsekélyebb zavart sem és állandóan, szemátomást a legkedvezőbb befolyást gyakorolja a szervezetre.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál.

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”
BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszerházaiban.

(1—39.10)

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 23. A „Központi Hitelszövetkezet” közgyűlése.
Január 27. A „Melencei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Január 27. Az „Első torontálzecsényi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 27. A „Törökkanizsai központi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 28. A „Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 1. A „Torontálmezei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
Február 2. A „Nagybecskereki Népbank-részvénytársulat” közgyűlése.
Február 3. A „Módsi takarékpénztár” közgyűlése.
Február 10. A „Párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.

Nyilttér.*)

Messaline - és „Henneberg”-
Radium - selyem 60 kr.-tól
Louise - feljebb, bérmentve és
Taffet - vámentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

(75/1—81)

* Az orvosi alatti közölkéskért nem vállal felelősséget a szerk.

20 darab éneklő és beszélő

== papagáj ==

valamint

20 harci kanári

(99—1.1) olcsón eladó

== Buza-tér 8. szám alatt. ==

Meghívó.

A párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság

1907. évi február hó 10-én, délelőtt 10 órakor tartja saját helyiségében

XXIV. rendes közgyűlését,

melyre a t. c. részvényesek ezennel meghívattak.

NAPIREND:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. A 2 közgyűlési jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése.
3. A mérleg, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek felolvasása és a felmentvény megadása.
4. A nyereség felosztása.
5. Az igazgató, 4 igazgatósági és 3 póttag megválasztása 5 évre.
6. Indítványok.

98—1.1

Jegyzet. 19. §. Közgyűlésen csak azon részvényes szavazhat, kinek nevére a részvény legalább egy hónappal a közgyűlés előtt a részvénykönyvbe iratott, aki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt átvételi elismervény mellett a társaság pénztáránál leteszi.

A zárszámadások 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségeiben megtekinthetők s nyomtatott példányokban a t. részvényesek rendelkezésére áll.

Párdány, 1907. évi január hó 18-án.

Az igazgatóság.

